Muzeum Ziemi PAN w Warszawie

Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk w Warszawie – wielodziałowa placówka muzealna gromadząca zbiory geologiczne, a także prowadząca prace badawcze i dokumentacyjne oraz prowadząca działalność w zakresie popularyzacji nauk o Ziemi i upowszechniania wiedzy przyrodniczej.

Spis treści

- Historia
- Siedziba
- Zbiory
- Działalność
- Wystawy stałe i stoiska ekspozycyjne
- Wystawy czasowe
- Ekspozycje na otwartej przestrzeni
- Ekspozycja historyczna
- Przypisy
- Bibliografia

Historia

W 1932 powołano w Warszawie Towarzystwo Muzeum Ziemi, którego celem było utworzenie Muzeum Ziemi. Jednocześnie Towarzystwo gromadziło zbiory, prowadziło prace badawcze oraz wydawało pisma naukowe. Jednak samo muzeum powstało dopiero w 1948, a stałą, obecną siedzibę otrzymało ono w 1950, w której w 1951 została otwarta pierwsza stała ekspozycja muzealna. W 1966 powiększyło się o pozyskany budynek przy Alei Na Skarpie nr 27. Pierwszym dyrektorem muzeum był Stanisław Małkowski (1889-1962), który piastował swą funkcję do 1950, kolejnym dyrektorem była Antonina Halicka (1908-1973) kierująca placówką do 1973. Funkcję dyrektora w latach 1974-2008 sprawował Krzysztof Jakubowski. Od 1959 muzeum to działa w ramach Polskiej Akademii Nauk.

Siedziba

Muzeum Ziemi PAN

Oddział Polska Akademia Nauk

Biały Pałacyk na Frascati, siedziba główna muzeum

Państwo	Polska
Miejscowość	Warszawa
Adres	Aleja Na Skarpie 20/26, 27 Warszawa
Data założenia	9 czerwca 1948[1]
Zakres zbiorów	kolekcje geologiczne i paleontologiczne
Wielkość zbiorów	ponad 170 000 okazów
Dyrektor	Cezary Krawczyński[2]

Położenie na mapie Warszawy

Położenie na mapie Polski

Siedzibą Muzeum Ziemi są dwie zabytkowe budowle położone w centrum stolicy, niedaleko Placu Trzech Krzyży, przy Al. Na Skarpie 20/26 i 27. Wraz z przyległymi terenami ekspozycyjnymi na otwartej przestrzeni znajdują się w obrębie dawnego zespołu pałacowo-ogrodowego "Na Górze".

Twórcą projektu zabudowy był architekt Szymon Bogumił Zug (1733–1807), który stworzył w tym miejscu rezydencję ogrodową dla brata króla, księcia Kazimierza Poniatowskiego. W roku 1781, na zboczu wąwozu, stanął reprezentacyjny budynek z dwiema dużymi salami i okazałą główną elewacją zdobioną kolumnadą. Posesja zmieniała kilkakrotnie właścicieli, aż w końcu około 1850 roku nabyli ją Braniccy. Wówczas wzniesiono pałacyk z gankiem kolumnowym. Obiekt ten, poważnie zniszczony w trakcie działań wojennych został odrestaurowany przez Biuro Odbudowy Stolicy z przeznaczeniem na Muzeum Ziemi. Sąsiedni budynek, na zboczu wąwozu, po śmierci księcia Kazimierza Poniatowskiego (1800) mieścił przez pewien czas Lożę Masońską, a później Muzeum Zoologiczne Branickich. W latach 1935–1938 został gruntownie przebudowany według projektu znanego architekta Bohdana Pniewskiego (1897–1965), który mieszkał tu i tworzył do końca swego życia. W czasie Powstania Warszawskiego w 1944 roku budynek stanowił ważny punkt oporu powstańców toczących zacięte walki w rejonie ulicy Książęcej i Placu Trzech Krzyży. Pozostał po nich niezwykły ślad w postaci utrwalonych na marmurowych schodach plam krwi nieznanego uczestnika walk powstańczych. Miejsce to, upamiętnione zostało specjalną tablicą.

Położenie na mapie województwa mazowieckiego

52°13′44,69″N 21°01′43,02″E (https://tools.wmflabs.org/geohack/geohack.php?language=pl&pagename=Muzeum_Ziemi_PAN_w_Warszawie&params=52.229080555556_N_21.028616666667_E)

Strona internetowa (http://www.mz.pan.pl/)

Zbiory

Zbiory Muzeum Ziemi liczą obecnie ponad 170 tys. obiektów pochodzących z obszaru Polski i różnych regionów świata. Są wśród nich wartościowe kolekcje minerałów i skał, kamieni ozdobnych oraz meteorytów, zasobne zbiory skamieniałości roślin i zwierząt. Zasłużoną renomą cieszą się bogate zbiory bursztynu zaliczane do najprzedniejszych kolekcji przyrodniczych w świecie. Odrębną kategorię stanowią cenne archiwalia z zakresu historii nauk o Ziemi.
Zbiory Biblioteki Muzeum Ziemi, liczą ponad 51 000 jednostek inwentarzowych, będąc jednym z większych i liczących się w Polsce zasobów piśmiennictwa specjalistycznego, z zakresu nauk o Ziemi.[3]

Wystawa stała *Granity, granity...*

Działalność

Zgromadzone zbiory wykorzystywane są do celów badawczych i popularyzatorskich. Różnorodna formy upowszechniania nauk o Ziemi i programy edukacyjne adresowane są do szerokich kręgów odbiorców począwszy od dzieci i młodzieży aż po publiczność "trzeciego wieku". Systematyczna działalność wystawiennicza obejmuje organizację wystaw stałych, czasowych i objazdowych prezentowanych we własnej siedzibie oraz różnych ośrodkach w kraju i za granicą.

Wystawy stałe i stoiska ekspozycyjne

- Ziemia jest jedna
- Procesy kształtujące oblicze Ziemi
- Z przeszłości geologicznej Ziemi
- Granity, granity...
- Kiedy powstał węgiel
- Historia geologii
- Uczeni z zakresu nauk o Ziemi na znakach pocztowych
- Z archiwalnego skarbca Muzeum Ziemi
- Pancerni władcy dawnych mórz
- Świat roślin i zmiany klimatu
- Bursztyn - od płynnej żywicy do sztuki zdobniczej
- Meteoryty - kamienie z nieba
- Mineralogiczny alfabet
- Wielkie ssaki epoki lodowcowej

Wystawa czasowa z cyklu *Natura Sztuka*

Skały eksponowane wokół Białego Pałacyku na Frascati

Wystawy czasowe

- Ekspozycje z cyklu: *Natura Sztuka*

Ekspozycje na otwartej przestrzeni

- Zabytkowe głazy narzutowe
- Lapidarium - Kamienie budowlane Polski
- Żywe skamieniałości

Fragment ekspozycji w willi Pniewskiego

Ekspozycja historyczna

- Śladami krwi powstańczej - unikatowe ślady krwi z okresu Powstania Warszawskiego 1944 r., zachowane na marmurowych schodach w budynku Muzeum przy Al. Na Skarpie 27 (tzw. willa B. Pniewskiego).

Przypisy

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1948 r. o utworzeniu Muzeum Ziemi (Dz.U. z 1948 r. nr 30, poz. 202 (http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19480300202)).
2. Dr Cezary Krawczyński (http://mz.pan.pl/pl/dr-cezary-krawczynski/). W: *Polska Akademia Nauk. Muzeum Ziemi* [on-line]. mz.pan.pl. [dostęp 2019-08-17].
3. Strona internetowa Biblioteki Muzeum Ziemi, dostęp: wrzesień 2013[1] (http://www.mz.pan.pl/index.php?page=biblioteka)

Bibliografia

- K. Jakubowski, 1982: *Muzeum Ziemi - tradycje i współczesność*. Przegląd Geologiczny, 12.

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Muzeum_Ziemi_PAN_w_Warszawie&oldid=59389054”

Tę stronę ostatnio edytowano 13 kwi 2020, 16:13. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).